

Twée Groningse broers binden strijd aan met slecht brood

Met de overname van het veel grotere Bakkersland kan familiebedrijf Borgesius in heel Nederland brood gaan leveren

Jan Verbeek
Stadskanaal

Al zeven generaties wordt er brood gebakken in Stadskanaal. Maar de overname van het veel grotere Bakkersland is voor de familie Borgesius wel een mijlpaal. Daardoor wordt Borgesius niet alleen marktleider, het kan straks ook heel Nederland van vers brood voorzien. Verwacht wordt dat toezicht-houder ACM eind deze maand het groene licht geeft voor de overname.

De missie van Jan Borgesius, een van de twee directeuren, is om de broodcultuur in Nederland te behouden. 'Daar heb ik echt zorgen over', zegt de ondernemer in een gesprek met het FD. 'De broodmarkt krimpt al jaren. Ik heb maar één droom: dat mijn kleinkinderen nog bakker kunnen zijn.'

Afgelopen juni brachten de twee bedrijven het nieuws al naar buiten: 'Borgesius uit Stadskanaal neemt Bakkersland in Hedel over en telt straks tweeduizend werknemers'. Een opmerkelijke deal, gezien de omvang van de twee bedrijven.

Bakkersland, dat elf industriële bakkerijen heeft in Midden- en Zuid-Nederland, is met een omzet van bijna € 350 mln veel groter dan de koper. Borgesius telt slechts vier bakkerijen, plus een specialiteitenbakkerij en een locatie voor belegde broodjes. Het zet jaarlijks € 135 mln om, maar heeft wel een veel beter rendement dan Bakkersland. Dat schrijft vaak rode cijfers, al gaat het nu wat beter.

Dat Borgesius Bakkersland kan kopen komt mede doordat de grootaandeelhouder van Bakkersland, Parcom Capital, sinds 1999 af wil van het bedrijf. 'Bakkersland stond al jaren op ons netvlies', zegt Jan Borgesius (66), een van de twee broers Borgesius die het gelijknamige familiebedrijf leiden. 'Het noorden ontvolkt, maar de bevolking in het westen groeit nog wel. We moeten onze positie versterken. En bovenal zorgen dat vers brood op de kaart blijft staan in Nederland.'

Het bedrijf is wars van alle kunstmatige smaakversterkers, broodverbeteraars en versheidbehouders

De Nederlandse broodmarkt staat onder druk. Voor consumenten zijn er steeds meer alternatieven voor de vertrouwde broodmaaltijd. Jan Borgesius ziet met lede ogen dat brood het mikpunt van kritiek is.

Volgens hem hebben consumenten helemaal geen zin in Engels of Amerikaans brood. Hij is dan ook vastbesloten met zijn verse, kwalitatief goede brood het tij te keren. Hij is wars van alle kunstmatige smaakversterkers, broodverbeteraars en versheidbehouders, die in de loop der tijd steeds vaker aan brood zijn toegevoegd. Bij een rondleiding door de bakkerij in Stadskanaal vertelt de bevrogen technicus welke natuurlijke grondstoffen het bedrijf gebruikt en hoe efficiënt het productieproces is — met robots en al. 'We hebben zeker tien patenten.'

Wie Borgesius zegt, zegt brood. Andere producten levert het bedrijf niet. Tien jaar geleden heeft het familiebedrijf de gebakdivisie afgestoten. Van de omzet komt 60% van vers gebakken brood, dat Borgesius 's nachts met eigen vrachtwagens bij de supermarkten

“**Ik heb maar één droom: dat mijn kleinkinderen nog bakker kunnen zijn**”

Directeur Jan Borgesius
FOTO: CORNÉ SPARIDAENS

bezorgt. De rest van de omzet is afkomstig van afbakbrood en diepvriesdeeg, dat gekoeld of bevroren aan winkels wordt geleverd.

Al sinds 1999 is Bakkersland in handen van Parcom Capital en van het management, dat tot voor kort 15% van de aandelen had. In de loop der tijd zijn verschillende onderdelen afgestoten, zoals de winkels van Multivlaai en de bakkerijen waar Bakkersland croissants, banket en hartige producten maakte.

Sinds begin 2015 zijn er al gesprekken tussen Bakkersland en Borgesius. Maar begin dit jaar kwam er ineens vaart in de onderhandelingen, toen Borgesius een boekenonderzoek ging doen. Een paar weken later liggen de onderhandelingen echter ineens weer stil. Wat blijkt: de twee partijen hebben onenigheid over de uitkomst van het onderzoek, over de zekerheden.

De maand maart levert verdere vertraging op als onverwacht Hennie Borgesius overlijdt, een van de broers die het bedrijf leiden. De klap komt hard aan in Stadskanaal. Maar de maand

erop pakt het bedrijf de onderhandelingen met Bakkersland weer op en kan de overname doorgang vinden. Borgesius neemt alle aandelen van Bakkersland over; de precieze overnamesom wil het niet bekendmaken.

De bedoeling is dat direct na de overname drie bedrijven worden opgericht onder de Borgesius-holding: een die gebak levert aan winkels, een die brood levert aan een grootwinkelbedrijf en een die brood levert aan andere retailers.

Borgesius gaat direct met een groot project aan de slag. In Aalsmeer verrijst een nieuwe broodbakkerij. Op het bedrijventerrein van veiling FloraHolland heeft Borgesius een pand gehuurd van 30.000 m², waar het een moderne broodbakkerij gaat inrichten met twee productielijnen voor vers brood. Met de investering is een bedrag gemoeid van circa € 40 mln.

Het bouwproject was al opgezet door Bakkersland, dat het pand voor twintig jaar huurt van een projectontwikkelaar en Borgesius gaat door met het initiatief. 'Zo kunnen we straks overal

Jan Borgesius leidt rond: de transportafdeling, de nieuwe productielijn en de broodovens in de bakkerij in Stadskanaal.

FOTO'S: CORNÉ SPARIDAENS VOOR HET FINANCIEELE DAGBLAD

dagvers brood leveren.' Als alles volgens plan verloopt, produceert het bedrijf halverwege volgend jaar 600.000 broden per dag.

De nieuwe bakkerij in Aalsmeer moet het fundament onder het familiebedrijf versterken, dat al sinds 1895 bestaat. Jan Borgesius behoort tot de zevende generatie: hij nam met zijn drie broers eind jaren zeventig het bedrijf over na het overlijden van hun vader.

De broers werken aan de hand van een strak familiestatuuut. Daarin staat onder andere dat alle rendementen in de onderneming blijven. 'Wij mogen er als kinderen geen geld uithalen. We hebben afgesproken niet te handelen met ons geld en er dus geen andere projecten van te financieren. Alles is hier gericht op zelfstandigheid en op de continuïteit van de bakkerijen. We willen het bedrijf kunnen doorgeven aan de volgende generatie.'

Een andere regel is dat de winst en afschrijvingen weer in de bakkerij worden geïnvesteerd. Zo werd vier jaar geleden een miljoenenbedrag gestoken in een nieuwe productielijn in Stadskanaal.

Van de vier broers zijn er nog twee actief in het bedrijf — de twee directeuren. Frits is financieel directeur en Jan is onder meer verantwoordelijk voor de techniek. Van de volgende generatie werken vier kinderen bij Borgesius. Jan en Frits blijven nog zeker vijf jaar in het management zitten, hebben ze beloofd aan de familie en het personeel.

De sterke betrokkenheid van de familie betekent niet dat het bedrijf gesloten is voor buitenstaanders. Borgesius heeft bijvoorbeeld al jaren een raad van commissarissen met bestuurders van buiten de sector. Voor belangrijke besluiten is unanimiteit vereist bij familie én commissarissen. Borgesius: 'Als één commissaris tegen een voorstel is, gaat het niet door. We hebben een sterke raad van commissarissen nodig. Je wilt niet dat je als familiebedrijf je eigen vlees keurt.'

Er is een strak familiestatuuut waarin staat dat alle rendementen in de onderneming blijven

Bakkerijen in Nederland

De Nederlandse broodmarkt heeft een omvang van circa € 2,7 mrd. De bakkerijen zijn grofweg onder te verdelen in twee groepen: bakkers van vers brood en zij die afbakbrood leveren. Bakkersland en Borgesius maken vooral vers brood, dat zij aan talloze supermarkten leveren. Borgesius doet dit met name in Noord-Nederland, Bakkersland in Midden- en Zuid-Nederland. Samen hebben zij veertien broodbakkerijen. Daarmee wordt de beoogde nieuwe partij marktleider. Daarnaast zijn er nog

achtien zelfstandige bakkerijen die vers brood leveren. Zij zijn elk veel kleiner. Sommige supermarkten beschikken zelf over een broodbakkerij, voor leveranties binnen de regio. Dat geldt onder meer voor Hoogvliet, Dirk van den Broek, Vomar en Dekmarkt. Ook zijn er nog circa vijftig kleinere broodbakkerijen, die de handen ineen hebben geslagen: Top Bakkers uit Apeldoorn. Deze bakkerijen leveren veel aan horecabedrijven, maar ook aan supermarkten. Behalve vers brood leveren bakkerijen ook

vaak afbakbrood: gekoelde of diepgevroren broden die de supermarkt nog moet afbakken. Bij Borgesius is het goed voor een derde van de omzet. In dit marktsegment liggen de concurrentieverhoudingen wel anders. Door de lange houdbaarheid van afbakproducten is snelle logistieke afhandeling geen vereiste. Ook is het een internationaal speelveld, anders dan bij vers brood. Veel afbak- en diepvriesbrood komt vanuit het buitenland naar Nederland, vooral vanuit Duitsland, Polen en België.